

Aan: de fracties van de SP, SGP, PvdA, PVV, 50PLUS, Christenunie
Naam statenlid

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	29-1-2019	DOMEIN	BDO
NUMMER	81E5D9E4	REFERENTIE	Cor Bontje
UW BRIEF VAN	8-1-2019	DOORKIESNUMMER	+31 30 258 9015
UW NUMMER	81E4A777	E-MAILADRES	Cor.bontje@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN	Vervolgfragen betreffende het Integisrapport

Geachte leden van Provinciale Staten,

De fracties van de SP, SGP, PvdA, PvdD, PVV, 50Plus en ChristenUnie hebben de volgende toelichting met vervolgvragen gesteld volgens de procedure van artikel 47. Bij deze de antwoorden op de vragen.

Toelichting:

Op 11 december ontvingen wij de antwoorden op onze vragen naar aanleiding van het rapport van Integis. Op 17 december is er uitgebreid gediscussieerd over de rapporten van de Randstedelijke Rekenkamer. Hoewel de beantwoording van de vragen weer veel nieuwe vragen oproept, zullen we onze vragen (in de aanloop naar de afronding van het dossier Uithoflijn) om nadere informatie beperken tot een drietal punten: de afhandeling van de klokkenluidersmelding, het handelen van de provinciaal directeur en de interventie van december 2016. Daarnaast hebben wij behoefte om de beloofde verbeteringen nauwgezet te monitoren. Ook daarover hebben we twee concrete vragen. Aanleiding onderzoek We hebben gevraagd naar een helder overzicht van de afhandeling van de klokkenluidersmelding. Wij hebben daarover nog één concrete vervolgvraag.

1. Wanneer waren de leden van GS voor het eerst op de hoogte van (de inhoud van) de klokkenluidersmelding?

Antwoord:

De klokkenluidersmelding is volgens procedure ongegrond verklaard en afgehandeld op 21 december 2017 door de algemeen directeur. GS zijn mondeling door de algemeen directeur geïnformeerd. Het is echter niet meer te reconstrueren wanneer dit precies is geweest.

Handelen provinciaal directeur

We hebben intussen op verschillende manieren gevraagd naar uw stelling dat het onderzoek van Integis uw vertrouwen in de provinciaal directeur heeft bevestigd. Uw zienswijze is, zeker na het debat van 17 december 2018, helder, maar heeft ons nog altijd niet overtuigd.

2. Allereerst zijn wij er nog niet van overtuigd dat u de ernst van de conclusies van Integis op waarde schat. Dit spitst zich toe op twee specifieke punten. Daarover hebben wij nog vervolgvragen.

- a. U geeft aan dat het voor uw beoordeling van het al dan niet melden van het zijn van bestuurder van een vennootschap verschil maakt of iemand wordt ingehuurd of dat iemand in vaste dienst is, waarbij u opmerkt dat 'deze constructie in het eerste geval niet ongebruikelijk is in de markt van interimmanagers'. Wij zijn van mening dat iemand die voor de overheid wenst te werken (of dat nu via een inhuurconstructie gebeurt of in vaste dienst) zich dient te houden aan de mores van het openbaar bestuur. Bent u dat met ons eens?

Antwoord:

Iemand die voor de overheid wenst te werken dient zicht te houden aan de mores van openbaar bestuur. Daarom wordt van ingehuurde/gedetacheerde medewerkers een ondertekende integriteitsverklaring gevraagd en leggen medewerkers in vaste dienst de ambtseed/gelofte af. Hoewel de achterliggende integriteitsbelangen zowel bij de integriteitsverklaring als bij de eed/gelofte hetzelfde zijn, zijn er in de uitwerking belangrijke verschillen. Zo leggen ingehuurde medewerkers geen ambtseed af, dat is voorbehouden aan medewerkers in ambtelijke dienst. Ook geldt voor iemand in eigen dienst dat nevenfuncties moeten worden gemeld en alleen zijn toegestaan als de werkgever daar mee instemt. Bij ingehuurde krachten geldt uiteraard niet dat toestemming nodig is voor het vervullen van nevenfuncties. Tot voor kort werd bij inhuur in de oude integriteitsverklaring (zoals destijds voorgelegd aan de provinciaal directeur) ook geen navraag gedaan naar nevenfuncties of mogelijk strijdige belangen. In de nieuwe sinds 2017 gehanteerde integriteitsverklaring wordt dit wel uitgevraagd. Na het verschijnen van de onderzoeksrapporten besteden wij hier in de selectiegesprekken extra aandacht aan.

- b. U geeft aan dat de provinciaal directeur op het moment van aantreden geen positie meer had in het eerder aangehaalde vennootschap. Dat hebben wij ook geconstateerd. Had de provinciaal directeur ook anderszins geen enkele nevenfunctie? Zo ja, had hij deze dan niet moeten melden?

Antwoord:

De provinciaal directeur had op dat moment geen nevenfuncties. Nadien heeft hij enkele nevenfuncties opnieuw aangenomen, die door hem ook direct zijn gemeld en die geen belangenverstrengeling opleveren.

3. In het debat haalde u een 'stevig gesprek' aan die gevoerd zou zijn met de provinciaal directeur. Hierin zou de directeur hebben aangegeven spijt te hebben van zijn handelen.
- a. Wanneer heeft dit gesprek plaatsgevonden?

Antwoord:

Er zijn meerdere gesprekken met de provinciaal directeur gevoerd door zowel de provinciesecretaris/algemeen directeur als de portefeuillehouder P&O. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden in het tweede helft van 2018.

- b. Bent u het met ons eens dat deze (afgedwongen?) spijtbetuiging onvoldoende geloofwaardig is om er vertrouwen in te hebben dat deze provinciaal directeur de geschikte persoon is om het integriteitsbeleid van onze provincie mede vorm te geven én uiting te geven aan het voorbeeldgedrag dat door u wordt benoemd als 'intrinsiek onderdeel' van de cultuur van onze organisatie?

Antwoord:

Nee. Overigens is er geen sprake van een afgedwongen spijtbetuiging.

- c. Bent u het met ons eens dat er een verkeerd signaal vanuit gaat richting zowel de provinciale organisatie als de samenleving als geheel dat u een provinciaal directeur de hand boven het hoofd houdt die zich volgens het Integis-rapport schuldig heeft gemaakt aan twee schendingen van de Gedragscode Integriteit en hierover pas na een 'stevig gesprek' spijt heeft betuigd?

Antwoord:

Nee, zoals in het Integis-rapport en in de Statenvergadering van 17 december jl. is aangegeven, is het niet bespreken van nevenbelangen ten tijde van de inhuur een wederzijdse verantwoordelijkheid geweest. Wij wijzen er op dat het bespreken daarvan inderdaad in de geest van de Gedragscode zou zijn geweest. Daarbij moet echter ook worden meegewogen dat die Gedragscode gold en geldt voor

ambtelijk personeel en nooit heeft gegolden voor inhuurpersoneel en dat in de in die periode gehanteerde Integriteitsverklaring geen aandacht werd besteed aan nevenfuncties of relevante belangen. Daarnaast hebben wij al aangegeven dat het beeld dat betrokkene pas na een 'stevig gesprek' tot een (afgedwongen) inzicht zou zijn gekomen onjuiste beeldvorming is.

Wij zijn van mening dat de onderzochte feiten en omstandigheden geen aanleiding geven om het vertrouwen in de provinciaal directeur op te zeggen. Wij vinden dat medewerkers in provinciale dienst onze bescherming verdienen, ook als zij in een klokkenluidersmelding van onoorbaar of niet-integer gedrag worden beschuldigd. In deze casus zijn uit het onderzoek lessen geleerd, door zowel organisatie als betrokken medewerkers. Maar wij constateren ook dat er diepgaand onderzoek naar de beschuldigingen is gedaan en dat de onderzoekers concluderen dat er inzake deze signalen geen verifieerbare gegevens ter beschikking zijn gekomen en dat zij geen aanwijzingen hebben dat deze signalen houdbaar zijn (overweging 59 in de openbare samenvatting van Integris). Wij zouden het pas een verkeerd signaal vinden als wij als werkgever een medewerker, directeur of niet, in zulke omstandigheden zouden afvallen.

Interventie

Helaas is de precieze toedracht rondom de interventie van december 2016 niet uitputtend onderzocht door de onderzoekers van de beide Rekenkamers. Ook het rapport van Integris biedt ons onvoldoende handvatten om een definitief oordeel te kunnen vellen over deze interventie. Wij zijn nog altijd niet overtuigd van het nut van deze interventie en hebben al op verschillende momenten onze treurnis uitgesproken over het proces die tot de interventie leidde. Richting de definitieve afronding van het dossier Uithoflijn missen wij nog relevante informatie. Daarom toch nog een aantal specifieke vragen.

4. In de beantwoording geeft u aan terughoudend te zijn in het delen van informatie over deze interventie. U zegt: 'Individuele personeelsaangelegenheden vallen naar onze mening niet snel onder het begrip 'gevoerde bestuur'. Te meer omdat het niet gaat om inlichtingen die nodig zijn voor het uitoefenen van uw taak. Daar komt bij dat wij de privacy van de betrokken medewerkers dienen te waarborgen. Wij kunnen niet vrijelijk informatie verschaffen over individuele medewerkers.' Zoals hierboven aangegeven zijn wij van mening dat wij deze inlichtingen wel degelijk nodig hebben voor het uitoefenen van onze taak. Wij hebben als taak het college te controleren in de uitvoering van de door ons vastgestelde kaders. De interventie had moeten leiden tot een betere relatie met BAM en tot een versnelling van het project. Uit de openbare reactie van BAM in het rapport van de Rekenkamers kunnen wij niet opmaken dat er inderdaad een verbeterde relatie is en het project is ná de interventie ernstig vertraagd. Het is onze taak na te gaan welke zaken aan deze vertraging hebben bijgedragen en daar lering uit te trekken.
- a. Bent u het met ons eens dat de gevolgen van de interventie zodanig zijn dat het voor ons als Staten relevant is de precieze toedracht hiervan te kennen en te doorgronden?

Antwoord:

Ja. Ter toelichting het volgende. Wij beschikken als dagelijks bestuur van de provincie over een aantal bevoegdheden, waaronder het benoemen, schorsen en ontslaan van ambtenaren voor zover niet werkzaam bij de griffie (artikel 158, lid 1, letter d, Provinciewet). De betreffende interventie is gebaseerd op deze bevoegdheid. Over de gevolgen hiervan leggen wij verantwoording af aan u. De (personele) interventie als zodanig is echter een zaak tussen de betrokken medewerker(s) en ons. Inlichtingen uit een personeelsdossier behoren niet tot de inlichtingen die u nodig heeft voor het uitoefenen van uw taak. Zie ook het antwoord op 4b.

- b. Bent u bereid alle voor ons benodigde en door ons gevraagde documenten (vertrouwelijk) ter beschikking te stellen?

Antwoord:

Nee, in aanvulling op het bovenstaande merken wij op dat de privacywetgeving ons verhindert om vrijelijk informatie te kunnen verschaffen over de individuele medewerkers en hun dossiers.

- c. Bent u bereid vraag 6.6. uit de vorige vragenronde alsnog (desnoods vertrouwelijk) te beantwoorden?

Antwoord:

Onzes inziens hebben we die vraag al naar vermogen beantwoord. Het verstrekken ervan zou dan ook leiden tot overtreding van artikel 6 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

5. Wij hebben met name vragen over de zorgvuldigheid van het proces in aanloop naar de interventie. Uit de openbare samenvatting van het rapport van Integris blijkt al dat er geen sprake is van een dossier voorafgaand aan de interventie. Uit het rapport van de Rekenkamers blijkt echter dat er geruime tijd voor de interventie wél sprake is geweest van een mediation tussen de voormalig projectdirecteur en de afdelingsmanager OV bij de provincie.
- a. Bent u bereid de verslaglegging van deze mediation vertrouwelijk ter inzage te leggen bij de griffie?

Antwoord:

Er was geen sprake van formele mediation. De door de Rekenkamer aangehaalde "mediation" betroffen een of meerdere "benen op tafel" gesprekken tussen de voorzitter van de Adviesraad en de individuele betrokkenen. Van deze informele gesprekken zijn geen verslagen gemaakt.

- b. Waarom is de Adviesraad wel verzocht de mediation ter hand te nemen, maar niét betrokken geweest bij de latere interventie, waarbij één van de partijen van het mediationtraject betrokken was?

Antwoord:

Zoals gezegd was er geen sprake van formele mediation, maar heeft de Adviesraad met individuele betrokkenen gesproken over de invulling van de taken en rollen van de opdrachtgever en opdrachtnemer. De Adviesraad adviseert echter over de governance en niet over personeelsbeleid. Daarom had deze naast genoemde informele gesprekken geen rol in de genoemde interventie.

- c. Kunt u ons toelichten wie op welk moment op de hoogte zijn gesteld van (het voornemen van) deze interventie?

Antwoord:

De directeur van de Gemeente Utrecht en die van de Provincie hebben alvorens tot de interventie over te gaan, ruggespraak gehouden met de bestuurders.

6. In uw verdedigingslijn werd de sinds 2016 verbeterde relatie met BAM steevast als argument gebruikt voor de interventie. Een van de conclusies van de beide Rekenkamers in het rapport 'Samen sturen' is nu juist dat de relatie met BAM nog steeds slecht is. Hoe reflecteert u op deze conclusie van de Rekenkamers én op de reactie van BAM zelf in dit onderzoek in relatie tot de eerder door u gecommuniceerde 'verbeterde verhouding met BAM'?

Antwoord:

Eind 2016 dreigde voortzetting van de impasse waarin het werk terecht was gekomen. De interventie is primair gepleegd om de effectiviteit van de samenwerking te vergroten met als doel zo goed en zo snel mogelijk bereiken van het gezamenlijke einddoel. Door vanaf 2017 op een andere manier met BAM te werken (met gezamenlijk doel *best for project* voor ogen) is die samenwerking aanzienlijk verbeterd, maar vooral effectiever geworden. Dit wil echter niet zeggen dat er nu geen enkel verschil van inzicht meer is tussen de opdrachtgevers en BAM. Vanuit de eigen belangen is dit ook logisch. In de samenwerkingsafpraak is hiervoor voorzien in escalatie naar de zogenoemde Geschillencommissie, met mogelijkheid van arbitrage of het voorleggen van geschilpunten aan de rechter.

Dat dit ook gebeurt, is onzes inziens geen teken van een slechte relatie, maar van wederzijdse scherpste. Inmiddels zijn de opdrachtgevers eind 2018 met BAM een hoofdlijnenakkoord overeengekomen waarin alle thans nog resterende discussiepunten zijn beslecht. Dit draagt bij aan de relatie, maar vooral aan het zo snel mogelijk bereiken van het einddoel.

- a. De reden waarom afscheid is genomen van de voormalig projectdirecteur is voor ons, hoewel volstrekt onbevredigend, helder. Dit geldt echter niet voor de reden waarom de overeenkomst met de voormalig projectmanager is opgezegd. Zowel met hemzelf als met ons is de argumentatie hieronder nooit gedeeld. Bent u bereid de argumentatie voor het opzeggen van de overeenkomst met de voormalig projectmanager vertrouwelijk met ons te delen?

Antwoord:

We beantwoorden deze vraag in de bijlage bij de beantwoordingsbrief van de geheime vragen van 8 januari jl.

- b. Wanneer gaat u in gesprek met de voormalig projectmanager?

Antwoord:

Hier gaan wij in de bijlage bij de beantwoordingsbrief van de geheime vragen van 8 januari jl. op in.

Verbetering processen

8. In iedere relevante Statenbrief en andersoortige communicatie richting de Staten communiceert u dat er reeds verbeteringen zijn doorgevoerd in de processen die door de verschillende onderzoeken onder kritiek zijn gesteld. Ook in de beantwoording van onze derde vraag verwijst u hiernaar. Vanwege de informatievoorziening van de afgelopen jaren zien wij ons genoodzaakt om alert en waakzaam te zijn. Daarom hebben wij gevraagd om verslaglegging van sollicitatieprocedures van personen in de ambtelijke top vertrouwelijk ter inzage te leggen. U geeft aan dat dit in strijd zou zijn met de AVG.
- a. In welk opzicht kan het vertrouwelijk ter inzage leggen van sollicitatieprocedures in strijd zijn met de AVG? Op basis van welke artikelen (met heldere argumentatie en specificatie) bent u tot deze conclusie gekomen?
Op basis van artikel 167 lid 3 van de Provinciewet bent u gehouden de Staten gevraagde informatie ter inzage te leggen ('Zij (GS) geven provinciale staten mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang').

Antwoord:

Wij blijven bij ons eerder gegeven antwoord. Het verstrekken van de gevraagde informatie, die persoonsgegevens bevat, is naar ons oordeel in strijd met het openbaar belang. Wij zouden dan in strijd handelen met de dwingende regels van de privacywetgeving. Sollicitatiegegevens zijn namelijk gevoelige persoonsgegevens. Met gevoelige persoonsgegevens in het bijzonder dient zeer zorgvuldig te worden omgegaan. Betrokkenen hebben een fundamenteel grondrecht op privacybescherming. Wij verwijzen naar de artikelen 5 en 6 van de AVG. Het benoemen, schorsen en ontslaan van ambtenaren is expliciet neergelegd bij ons college (artikel 158, lid 1 onder d Provinciewet). Dat betekent dat alleen ons college bevoegd is kennis te nemen van deze persoonsgegevens. Het door u genoemde artikel 167 van de Provinciewet bevat geen specifieke bevoegdheid persoonsgegevens met u te delen. Vanuit onze verantwoordelijkheid als werkgever moeten wij de rechten van de werknemers op dit gebied respecteren. Wij menen dan ook onze verantwoordingsplicht naar uw Staten voldoende te zijn nagekomen door de inmiddels verstrekte informatie. Het verstrekken van sollicitatiegegevens zou er toe leiden dat wij de wet overtreden, hetgeen niet kan worden verlangd en waar wij niet aan mee zullen werken.

- b. Op basis van bovenstaand artikel vragen wij u aan te geven welke wijzigingen zijn doorgevoerd in de sollicitatieprocedure van de Concerndirectie en tot welke concrete wijzigingen dit heeft geleid in de procedures van de in 2018 aangenomen leden van de Concerndirectie.

Antwoord:

De wijzigingen in de sollicitatieprocedure voor toekomstige wervingen, specifiek voor de concerndirectie, zijn dat er sprake zal zijn van een screening en het aanleveren van een verklaring omtrent gedrag (VOG). Vanaf 2019 hebben wij aanvullend daarop nog de navraag van nevenfuncties geborgd in de procedure. De integriteitsverklaring wordt door iedere inhuur getekend en we zorgen voor betere verslaglegging in het P-dossier. In 2018 zijn geen leden van de Concerndirectie in dienst genomen. Twee van de drie directeurs zijn in 2017 in dienst gekomen. De provinciesecretaris/ algemeen directeur is tijdelijk extern ingehuurd met ingang van 1 juni 2018. Het Integrisrapport heeft dus nog niet kunnen leiden tot een concrete wijziging in een lopende procedure. Bij de inmiddels gestarte procedure voor de werving van een nieuwe provinciesecretaris/algemeen directeur zullen wij de genoemde aanscherpingen van de procedure uiteraard hanteren.

Evaluatie debat 17 december

9. Via social media vernamen wij van één van de gedeputeerden dat er op dinsdag 18 december een bijeenkomst plaats vond waarin GS en de provinciale organisatie met elkaar terugkeken en bespraken 'hoe het beter moet'. Wat ons betreft is het een goede zaak dat het debat met onze Staten wordt geëvalueerd en dat lessen worden getrokken uit de voorliggende onderzoeken.
- a. Hebt u tijdens deze bijeenkomst ook de door ons tijdens het debat meermalen uitgesproken waardering voor al het goede werk van de meeste 'gewone ambtenaren' overgebracht?

Antwoord:

Ja.

- b. Wordt er en/of is er (na de verklaring van GS voorafgaand aan de debatten, waarin werd gesproken over "een dieper patroon van onvolkomenheden, een pijnlijk beeld van ons handelen en dat structureel zaken fout zijn gegaan", en na de debatten kavels Dolderseweg en Uithoflijn) ook een speciale bijeenkomst belegd met de top van de ambtelijke organisatie ter evaluatie en om tot een structurele verbetering te komen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ja. Meermalen heeft GS met de (top van de) ambtelijke organisatie de leerpunten voortkomend uit de onderzoeken m.b.t. de Dolderseweg en Uithoflijn besproken. Deze leerpunten zijn ook in de Statenbrief 'voortgang organisatieontwikkeling provincie Utrecht' (81DF2F28) opgenomen.

Daarnaast heeft een specifieke leersessie voor betrokken medewerkers na de afronding van het traject Dolderseweg inmiddels plaatsgevonden. Een dergelijke bijeenkomst volgt ook ten aanzien van de Uithoflijn.

Hoogachtend,
Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

b/c

Secretaris,

